

Jana Šmardová: Co nás učí nádory

Jana Šmardová v knize *Co nás učí nádory* těží z molekulární, buněčné a vývojové biologie a nachází přesvědčivé poznatky aplikovatelné na lidské chování a naše sociální patologie.

Podvádění a sobectví jsou znaky nádorových buněk. Stejně rysy jsou základem mnoha společenských neduhů, jako je chudoba, bezdomovectví, závislost, nenávisť, rasismus, násilí. K udržení zdravé lidské společnosti je nutná ostražitost a vrstvy odpovědnosti, stejně jako vrstvy spolupráce a velkorysosti.

Šmardová si uvědomuje, že onkogeneze je nevyhnutelným – v jistém smyslu *normálním* – rysem lidské biologie, který má společné rysy s jinými komplexními systémy, včetně lidské společnosti. Přestože Šmardová v době psaní této pozoruhodné knihy žila s postupující rakovinou, její poselství je nadějně. Vyzývá k bdělosti a odpovědnosti ve službách lidské společnosti a života.

Současné společenské neduhy, jako jsou chudoba, bezdomovectví, závislosti, nenávisť, rasismus, násilí, jsou také udržovány selháním spolupráce a hrubými hříchy podvodu a sobectví.

Ira Byock, MD, emeritní profesor, Dartmouth Geisel School of Medicine, autor knih *Dying Well* a *The Best Care Possible* (Dobré umírání a Nejlepší možná péče)